

BERLIJN, 11 September. Gisteren is de ijzeren weg van hier naar Cöthen, welke in regstreeksch verband staat met dien van Dresden en Leipzig naar Maagdenburg, geopend geworden.

FRANKFORT, 11 September. De berigten uit Konstantinopel van 25 Augustus houden in, dat in de laatste dagen eene stoomboot naar Kandia vertrokken was, om aan den groot-admiraal *Tahir-bassa* een eere-sabel, en aan de officieren, die zich bij de krijgsbedrijven tegen de opstandelingen onderscheiden hadden, ridder-orden overtebrengen. De van genoemd eiland ontvangene berigten luiden volkomen gunstig.

FRANKFORT, 12 September. [Uit bijzondere brieven.] Laatstleden donderdag is tusschen een der te Mainz in bezetting liggende oostenrijksche krijgslieden en een moenaars-knecht, ter zake van een zeer onbeduidend voorval, twist ontstaan, ten gevolge waarvan het tusschen meerdere soldaten en burgers tot eene bloedige vechtpartij is gekomen, waarbij een der laatsten het leven heeft verloren en 9 andere meer of minder belangrijk verwond zijn. De hierdoor veroorzaakte opschudding is weldra in een volksoptocht ontwaard, welke de tusschenkomst van een deel der bezetting gevorderd heeft. Den volgenden dag is de rust op nieuw verstoord geworden, maar ook spoedig hersteld, en men is verder voor geene wanorden beducht.

„Onder de vreemde diplomaten, die in de laatste dagen den prins *v. Metternich* op den Johannes-berg bezocht hebben, zijn ook de graaf *v. Maltzan* (die onlangs tot minister van buitenlandsche zaken in Pruisen benoemd is) en de pruisische gezant aan het hof van Hanover, de baron *v. Canitz*.”

FRANKRIJK.

PARIS, 12 September. Tijdingen uit Maçon melden, dat aldaar vrij ernstige onlusten zijn uitgebroken, welke echter geheel vreemd zijn aan de staatkunde. Een aantal kruijers, welke in de haven werkzaam zijn aan het in-ontschepen van wijnen, waarin daar ter plaatse sterke handel gedreven wordt, heeft zich verzet tegen de aanneming van eenige kuipers door de stedelijke overheid, als havenwerkers. Den 8sten September hebben er reeds zamenscholingen plaats gehad, welke den 9^{den} zoodanig zijn toegelopen, dat de bevelhebber der troepen heeft verklaard, geweld te zullen gebruiken, in geval de menigte niet uit eenging. De kruijers hebben daarop de troepen aangevallen en met steenen geworpen. Nadat uit een hoop volks een pistoolschot op dezelve gelost was, hebben de troepen vuur gegeven en de menigte uit eengedreven. Onderscheidene personen, zoo wel burgers als militairen, zijn gedood of gewond. Volgens de laatste berigten was de rust geheel hersteld, en hadden de werkzaamheden in de haven weder eene aanvang genomen. De regterlijke magt onderzocht naar hetgeen voorgevallen is.

PARIS, 13 September. Voor eenigen tijd is het 17de regiment ligte infanterie uit Algiers weder in Frankrijk teruggekomen, hetwelk bij onderscheidene gevechten in Africa is aangevoerd geworden door den hertog van *Aumale*. Op alle plaatsen, welke dit regiment, aan het hoofd waarvan zich steeds de genoemde hertog bevond, op den terugtocht naar Parijs is doorgetrokken, is hetzelfde met de meeste geestdrift ontvangen geworden, en de dag van heden was reeds voor lang bepaald tot eene zegevierenden intogt van hetzelfde in de hoofdstad des Rijks. Omstreeks 12 ure is de hertog, aan het hoofd van het regiment, door de barrière du Trône, Parijs binnengekomen; hij werd, behalve door een talrijken staf, nog vergezeld door de hertogen van *Orleans* en van *Nemours*, welke hunnen broeder tot buiten de hoofdstad waren tegemoet gereden. Eene talrijke menigte ontving de vorstelijke personen, zoowel als de troepen, met een uitbundig vreugdegejuich, toen plotselings door een onbekenden persoon met eene karabijn een schot werd gelost op de voorbij rijdende prins, een van welke echter daardoor is getroffen geworden. Slechts eenige paarden van daarbij tegenwoordig zijnde officieren zijn door het schot gekwetst. De dader is terstond gegrepen, en men heeft veel moeite gehad, om hem aan de woe-der der menigte, en voornamelijk der soldaten, te ontrukken, en hem aan den naastbijgelegen wachtpost overtegeven. Aldaar is dezelve door den procureur-generaal *Frank-Carré* terstond verhoord geworden, en heeft hij verklaard genaamd te zijn *Nicolas Papart*, oud 27 jaren, en dat hij voornemens was geweest, den hertog van *Orleans* te treffen.

In weerwil van de door dit voorval veroorzaakte opschudding en verwarring, heeft het regiment den togt voortgezet, en is hetzelfde omstreeks 2 ure door den Koning bij de zegeboog ontvangen. De Koning scheen, zoo wel als de prins, zeer aangedaan. Nadat door het regiment, onder aanvoering van den hertog van *Aumale*, eenige manoeuvres waren uitgevoerd, en door den Koning aan sommige personen ridder-orden waren uitgedeeld, is hetzelfde naar Neuilly op marsch gegaan.

Gedurende eenige dagen hebben alhier weder op sommige plaatsen oproerige bewegingen onder de bevolking plaats gehad, welke in den avond van den 11^{den} een tamelijk dreigend aanzien verkregen hebben. Een hoop volks van ongeveer 300 personen heeft zich op het plein van den *Châtelet* verzameld, en is, onder het zingen van den marseillaanschen marsch en onder het aanheffen van oproerige kreten, door een gedeelte der stad getrokken, terwijl sommige personen zich met geweld, en onder het bedreigen der winkeliers, in eenige winkels meester gemaakt hebben van roode stoffen, om tot vaandels te dienen. Op het plein van den *Châtelet* teruggelaten zijnde, is de zamenscholing uiteengedreven. In den avond van gisteren zijn die oproerige bewegingen herhaald; dezelve schenen toen echter van minder belang te zijn, en men verzekert, dat het thans alomte weder volmaakt rustig is.

Te Clermont-Ferrand zijn den 9^{den} September ernstige onlusten uitgebarsten, ter zake van de volks-telling, waarmede dien dag, onder veel geschreeuw en het uiten van scheldwoorden door het gemeen, een aanvang is gemaakt. Daarop is de menigte begonnen de ambtenaren met steenen te werpen, zoo dat deze hunne bezigheden hebben moeten staken. Daar de zamenscholingen echter steeds een dreigender aanzien bekamen, is de overheid gedrongen geworden, de gewapende magt te laten aanrukken, welke genoodzaakt is geweest op sommige punten vuur te geven. Volgens een telegraphisch bericht, waren de onlusten aldaar den volgenden dag met meerder kracht herhaald; was het volk over het algemeen zeer verbiterd, en waren de troepen herhaaldelijk door hetzelfde aangevallen, zoodat van weerskanten dooden waren gevallen en een aantal personen was gekwetst. Volgens den post, welke den 10^{den} des avonds door Clermont is gereden, werd toen daar ter plaatse steeds gevochten en was men bezig met het verbranden der barrières. Een op heden aangebragt telegraphisch bericht meldt, dat de dag van den 11^{den} rustig was afgelopen, en dat alle tegenstand had opgehouden. Van alle zijde rukten echter troepen aan, ter beteugeling van verdere oproeren.

— Ter beurze zijn de 3 pc. 77 fr. 50 gebleven; de 5 pc. 114 fr. 60.

PARIS, 14 September. [Met buitengewone gelegenheid.] Uit de bijzonderheden, door sommige ministeriële bladen bekend gemaakt, aangaande den aanslag van *Papart*, schijnt te blijken, dat hij denzelven tegen de drie prinses heeft ondernomen. Anderen gelooven, dat hij alleen den troonopvolger heeft willen ombrengen. *Papart* is geplaatst in dezelfde gevangenis, waarin *Fieschi*, *Alibaud*, *Meunier* en *Darmès* zijn bewaard geworden, en toont eene groote koelbloedigheid. In den beginne heeft hij willen ontkennen, dat door hem een geweeschot is gelost geworden.

— De laatste berigten uit Clermont melden, dat het openbaar gezag aldaar de overhand heeft behouden en dat men nog meerdere troepen verwachtte tot geheele demping van den opstand. Den 12^{den} was het huis van den maire door eenige opstandelingen vermeesterd en vernield. Acht derzelve zijn in hechtenis genomen.

— De 5 pc. zijn 114 fr. 60 gebleven; de 3 pc. 77 fr. 95.

NEDERLANDEN.

HELDER, 13 September. Heden middag is uit Oost-Indie ter reede alhier aangekomen Zr. Mr. fregat *Rupel*, commandant kap. ter zee *Diemer*.

'S GRAVENHAGE, 14 September. In de zitting van de Tweede-Kamer der Staten-generaal van heden, zijn de beraadslagingen over de voordragt van wet, houdende eene nieuwe instructie voor de Algemeene Rekenkamer, voortgezet.

De heeren *v. Heloma*, *v. Panhuys*, *Tromp*, *v. Goltstein*, *v. Dam v. Iselt*, *Gouverneur* en *Luyben* hebben zich tegen het ontwerp verklaard. Ook zij schetsten het belangrijke van het onderwerp, vooral wanneer men het in verband beschouwde met hetgeen er, ten aanzien van 's Rijks geldmiddelen, is voorgevallen. Dit noopte hen, dubbel omzigtig te zijn in de vaststelling van een ontwerp, dat niet bestemd was, om voor korten tijd te werken, doch hetwelk eene nieuwe organisatie bevatte, die, naar men hoopte, geruimen tijd in werking zou blijven. Het was uit dien hoofde, dat deze leden het goede, hetwelk de voordragt inhield, meenden te moeten verwerpen, ten einde daarin nog die veranderingen te brengen, waarvoor men dezelve vatbaar oordeelde.

Als zoodanig noemden deze leden op: 1°. de daarstelling van het beginsel eener zogenaamde rekenwet; 2°. het aan de contróle der Rekenkamer onderwerpen van de oost-indische geldmiddelen, voor zoo verre die hier te lande behandeld worden; 3°. het opnemen van bepalingen, nopens het Rijks-kassierschap; 4°. het benoemen van den secretaris van de Rekenkamer door den Koning, na de ontvangst van eene lijst van drie personen, door het collegie opgemaakt; 5°. het geven van visie aan de leden der Staten-generaal van de stukken en bescheiden bij de Rekenkamer berustende; enz. Zij hoopten, dat, bijaldien de voordragt mogt worden afgestemd, de regering aan de wenschen der Kamer zou beantwoorden, en alzoo de tegenwoordig bestaande wet, nopens de Rekenkamer, waarvan het niets beduidende is gebleken, spoedig door doeltreffende bepalingen zou worden vervangen. Mogt echter de regering daartoe niet onverwilt besluiten, dan rustte op de Kamer de plicht, om zelf het initiatief te nemen en eene nieuwe, verbeterde voordragt te doen.

De heer *v. Heloma* verklaarde, dat er geene redenen hoegenaamd bestonden, om de tegenwoordige regering in het minste te wantrouwen, maar dat de treurige ondervinding de noodzakelijkheid geleerd had, om met voorzigtigheid te handelen, en zorg te dragen, dat hetgeen er vroeger gebeurd is, in het vervolg onmogelijk zou zijn. Hij drong er op aan, dat de administratie van 's Rijks kas, van het beheer van den minister van financiën zou worden afgescheiden; dat er volstrekt geene uitgaven konden plaats hebben, zonder voorafgaand *visa* der Rekenkamer.

De heer *v. Panhuys* heeft herinnerd aan de misbruiken, die er in de geldelijke aangelegenheden des lands waren ingeslopen; aan het ontvangen en uitgeven van gelden door de regering buiten de wet; aan het gebruiken van gelden, in de schatkist tot bepaalde einden voorhanden; aan het roekennen van f 1,175,000 voor de Maatschappij van Weldadigheid, uit de oostindische kas, zonder goedkeuring of medeweten der vertegenwoordiging of der Rekenkamer, enz. Hij miste in de voordragt de waarborgen, welke het terugkeeren op dien ongelukkigen weg onmogelijk zouden maken. Buiten de bovengemelde bezwaren tegen de voordragt, beklagde zich de spreker, dat er bij dezelve geene betrekking tusschen de Rekenkamer en de Staten-generaal is daargesteld. Hij hoopte, in het belang van het Land, dat de voordragt zou worden afgestemd, en daarin nog de verlangde verbeteringen zouden worden gebragt.

De heer *Tromp* heeft mede de aandacht gevestigd op de in vorige jaren, zonder goedkeuring of medeweten der Staten-generaal, gedane ontvangsten en uitgaven, die buiten alle verantwoordiging zijn gebleven, en eene groote verwarring van het geldelijk beheer des Lands en een ontzaglijk tekort ten gevolge hebben gehad. De Kamer had, toen zij daarvan kennis bekam, slechts te kiezen gehad, om alles te vergeten en te vergeven, dan wel, om een staatsschok te doen ontstaan, die de jammerlijkste gevolgen na zich kon slepen. Haar besluit was natuurlijk niet twijfelachtig geweest; maar nu rustte ook op haar de dure plicht, zorg te dragen, dat zoodanige ongeregeldeheden voor het vervolg onmogelijk werden gemaakt. Eene goede reorganisatie der Rekenkamer kon en moest daartoe grootelijks bijdragen. De meest afdoende contróle behoorde te worden daargesteld.

De heer *v. Dam* vermeende, dat er voor het Land nog eene grotere behoefte, dan de zorg voor het goede beheer van deszelfs financiën bestaat; namelijk, dat het vertrouwen, hetwelk zoo zeer geschokt is, worde hersteld; zonder dit toch, was er aan geene regering te denken. Het deed hem uit dien hoofde leed, dat de regering, die zoo vele goede bepalingen in de aanhangige voordragt had voorgesteld, niet had kunnen besluiten, aan vele der gemakte bezwaren toe te geven, hetgeen ook buiten de Kamer veel wantrouwen had doen ontstaan. Ook hij zou gaarne eene rekenwet daargesteld hebben gezien; doch hij achtte dezelve niet volstrekt onmisbaar. Wanneer toch de regering doordrongen is van het gewigt harer roeping, dan kon dezelve wel worden gemist; vooral wanneer men denkt aan het jaarlijksche verslag, nopens den staat der geldmiddelen, door de Rekenkamer aan den Koning te doen, en waarvan mededeeling zal worden gedaan aan de Kamers. De groote waarborgen voor de natie moesten gezocht worden in een goed personeel van de Rekenkamer en van de vertegenwoordiging. Aan twee punten hechte hij veel, namelijk: de weigering, om de handelingen van het Rijks-kassierschap door de Rekenkamer te doen controleren, en het weigeren om ook de O. I. geldmiddelen aan de bevoegingen der Rekenkamer te onderwerpen. Mogt de voordragt worden afgestemd, zegt de spreker, dan moest dit geenszins als het gevolg van den onwil der vergadering beschouwd worden, om tot de vestiging van eene doeltreffende organisatie der Rekenkamer met de regering mede te werken, maar als eene poging der vergadering, om met de regering den weg af te bakenen, die en door de

regering en door de Kamer voortaan moet worden bewandeld; een weg, die alleen leiden kan tot het welzijn van Vaderland en Vorst; die van openbaarheid, maar die van waarheid bovenal.

De heer *Gevers* heeft almede op het brengen van nog vele verbeteringen in de voordragt aangedrongen, bijzonder voor zoo veel de O. I. geldmiddelen betreft. Hij vreesde, dat het onderhavige ontwerp nog al te zeer de mogelijkheid liet bestaan, dat de vroegere misbruiken en onregelmatigheden herhaald werden; dit diende de Kamer te verhinderen, geenszins uit wantrouwen jegens den tegenwoordigen minister, maar om voor het vervolg behoorlijk zorg te dragen. Eene rekenwet beschouwde de spreker geenszins als strijdig met de Grondwet, maar veel eer als met dezelve overeenstemmende.

De heer *Gouverneur* heeft van den minister inlichtingen verlangd, omtrent de bepalingen der voordragt, betreffende het jaarlijksch verslag van den staat der geldmiddelen, door de Rekenkamer optemaken en door de regering aan de vertegenwoordiging mede te deelen. Men verwachtte van dat verslag veel goeds, en men vermeende zelfs, dat daardoor het daarstellen eener rekenwet niet noodzakelijk zou wezen. Intusschen kwam het hem voor, dat, naar dit ontwerp, dat verslag zou worden opgemaakt, vóór dat men den werkelijken staat van zaken had leeren kennen.

De heer *Luyben* heeft gemeend, de voordragt te moeten verwerpen, omdat hij in dezelve die waarborgen miste, welke hij met grond meende te mogen verlangen. Daar dit ontwerp organieke bepalingen behelsde, moest het zoo volmaakt mogelijk wezen.

De heer *v. Nes* beklagde zich, dat de regering aan vele der gemaakte bedenkingen, waaraan hij veel hechte, niet had toegegeven. Met betrekking tot de rekenwet, achtte hij niet raadzaam aan een zoo klein collegie, als de Rekenkamer is, de finale beslissing over het gebruik van 's lands gelden overtelaten. Het was zeer ligt mogelijk, dat in zoodanig collegie verkeerde begrippen inwortelen. Het belang der regering zelve vorderde alzoo, zijns inziens, dat de rekenwet werd toegestaan. Voorts schetste hij het belang, dat er ook over de O. I. geldmiddelen eenige contróle werd daargesteld; van den goeden staat derzelve hangt toch tegenwoordig het financie-wezen van den Staat af. Hij beklagde zich over de verandering, welke art. 59 der Grondwet in het vorige jaar heeft ondergaan, en welk fraai werk door de dubbele vergadering, treuriger nagedachtenis, is bedacht. Door de bijvoeging aan dat art. had men meer bedorven dan gewonnen. — Het deed hem leed, nog eenige bezwaren tegen de voordragt te hebben. Hij toch hield zich overtuigd, dat de tegenwoordige minister van financiën het goede wil, en dat Z. Exc. den geheelen ondergang van 's lands financiën tracht te voorkomen. Hij zocht de inlichtingen des ministers afwachten, alvorens zijne stem te bepalen.

De heer *Snouck Hurgronje* heeft eenige bedenkingen tegen de voordragt in het midden gebragt. Hij beschouwde, onder anderen, de voorloopige verevening, in art. 25 vervat, als noodeloos en omslagtig, en hij zou ongaarne hieraan zijne toestemming geven. Hij zocht echter de inlichtingen des ministers afwachten, alvorens zijne stem te bepalen, daar hij ongaarne door een afkeurend votum aanleiding zou geven, dat de regering tot het voorstellen van eene rekenwet overging, of tot het onderwerpen der O. I. geldmiddelen aan de Rekenkamer besloot.

De heeren *Beelaerts* en *Schimmelpenninck* hebben de bepalingen der voordragt goedgekeurd, dezelve als doeltreffend en beantwoordende aan de voorschriften der Grondwet en aan het doel, dat men beoogt, beschouwd.

De heer *Beelaerts* vermeende, dat er, ten aanzien der O. I. geldmiddelen, niet meer gewenscht kon worden, dan er in de Grondwet en in de wet zelve verrat was; over het bij de wet beschikbaar gestelde saldo zou door de Rekenkamer de contróle worden gevoerd. Hij achtte het wenschelijk, dat het onderwerp van het Rijks-kassierschap werd geregeld, en hij hoopte, dat de minister van financiën van die taak zou worden ontlast. Hij geloofde, dat het *visa* der Rekenkamer eene ijdele formaliteit zou wezen. Hij beschouwde het gevaarlijk, dat de traktementen van de leden der Rekenkamer, vroeger op f 2000 bepaald, thans op f 4000 gebragt zouden worden. Hij vreesde den invloed van den secretaris op het collegie niet, al werd dezelve door den Koning alleen benoemd. — Nopens eenige punten verlangde de spreker nog inlichting, om daarvan zijne stem te doen afhangen.

De heer *Schimmelpenninck* heeft de noodzakelijkheid betoogd, dat er vertrouwen bestaat, zonder hetwelk geene regering mogelijk is. Hij toonde in het breede aan, dat het aanhangige voorstel groote verbeteringen bevat, wanneer men hetzelfde met de wet van 1820 vergelijkt; dat het zich zeer gunstig onderscheidt van de bepalingen, die in vorige tijden nopens dit onderwerp hier te lande in werking zijn geweest; dat het ook beantwoordt aan de voorstellen, welke in 1839 door de toenmalige commissie van financiën zijn gedaan; dat die voorstellen destijds door deskundigen als zeer doeltreffend zijn beschouwd, en dat de regering thans zelfs verder is gegaan dan men toen verlangd heeft. Hij vermeende, dat de voordragt alle mogelijke waarborgen tegen misbruiken oplevert, en dat daarbij aan de bepalingen der Grondwet in alle opzichten wordt voldaan. Hij hoopte dan ook, dat de Kamer, uit vrees van een halven maatregel te nemen, niet tot een ander uiterste zou overslaan, en tot anderhalven maatregel besluiten. De redenaar ging de verschillende punten na, welke men nog in het ontwerp had gewenscht opgenomen te zien. Op zich zelve vond hij geen bezwaar tegen eenige, doch aan den anderen kant beschouwde hij die niet als volstrekt noodzakelijk, sommige zelfs doelloos; terwijl hij het nut van andere niet inzag. Het kwam hem ook bedenkelijk voor, de Rekenkamer op een te omslagtigen en te kostbaren voet interigen. Hij geloofde, dat men vele punten voorbij moest zien, wanneer slechts het hoofdbeginsel doeltreffend was. Zonder zwaarigheid zou hij stemmen voor de wet.

De heer *de Jonge* schetste het hooge belang der voordragt; dit belang was des te grooter, omdat door derzelve vaststelling de wet van 1820 zou vervallen, wier voordring als eene ramp voor het vaderland was te beschouwen. Het kwam hem onbegrijpelijk voor, dat er in 1820 van zoo menige goede bepaling, in de wet van 1814 vervat, was afgeweken. Met welgevallen ontving hij het tegenwoordige. Hij had echter daartegen nog eenige bedenkingen, die hem voor alnog weerhiielden, er zijne toestemming aan te geven. Hij erkende, dat de voordragt groote verbeteringen behelst, en dat b. v. de ontvangsten aan de contróle worden onderworpen. Hij vroeg het echter den minister af, of hij zich wel een regt denkbeeld van de maand-staten maakte; of dezelve de bruto, de wettelijke ontvangsten, dan wel de resultaten daarvan, de ontvangsten waarvan reeds betalingen zijn gedaan, bevat. Zijns inziens moesten alle ontvangsten, zonder onderscheid, ter kennis van de Rekenkamer worden gebragt. Hij geloofde echter, dat onder die ontvangsten alleen het batig slot van de hulpmiddelen van de Oost moest begrepen worden, en dat de Kamer niet verder mogt gaan. De Rekenkamer mogt met de O. I. pro-

voeten niet bemoeid worden; dit maakte een deel der indische administratie uit. De twijfel deswege was alleen hieruit ontstaan, dat die producten toevallig hier te lande worden verkocht; want geschiedde dit in Indië, dan zou niemand er aan denken, dat dit deel der indische administratie van de Rekenkamer moet worden onderworpen. Deze toevallige omstandigheid kon echter de zaak zelve niet veranderen. Hij hield het ook voor hoogstgevaarlijk, om dit aan de Rekenkamer optedragen, en hij geloofde, dat de Kamer daardoor van een harer schoonste attributen zou afzien. De Kamer zou alsdan niet meer in staat zijn, om te beoordeelen, of het moegedende excédent binnen te engte grenzen beperkt is.

De spreker heeft vervolgens verschillende doeltreffende bepalingen der voordragt nagestaan. Hij verneemde, dat het jaarlijksch verslag der gunstigsten invoerd zou opveieren. Hij prees het, dat er voortaan geene vereveningen meer zullen plaats hebben, dan van posten, die uitvloeisels zijn van wetten of van besluiten, welke op die wetten gegrond zijn. Bijaldien er in de Kamer slechts een man van karakter zal wezen, dan zal het vroeger misbruik onmogelijk worden. Hij verneemde, dat al hetgeen betreft 's Rijks kas onder de contróle der Rekenkamer zou begrepen worden. Mogt hij zich hierin echter vergissen, en konden er nog uitgaven aan de contróle der Rekenkamer onttrokken worden, dan vreesde hij, dat daaruit weder de ramp van vorige jaren zou kunnen ontstaan. Hij achtte het plicht, dit te voorkomen. De Rekenkamer behoorde van alle mogelijke uitgaven kennis te dragen; zij moest voor het behoorlijke gebruik der gelden waken. Zoo lang hij de zekerheid niet had, dat dit het geval zal wezen, zag hij bezwaar in de aanneming van het voorstel.

Hij heeft verder de daargestelling eener zoogenaamde rekenwet bestreden; hij oordeelde dezelve niet noodzakelijk, en het nut daarvan was in andere landen niet gebleken. Hij zou de inlichtingen der ministers afwachten. Mogt het blijken, dat het terugkeeren van vorige misbruiken onmogelijk is, dan zou hij de voordragt aannemen.

De voortzetting der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend.

— De Eerste-Kamer is heden vergaderd geweest, en heeft het ontwerp van wet op de kantons-verdeeling van Luxemburg naar hare afdeelingen verzonden.

GRAVENHAGE, 14 September. Bij koninklijk besluit van den 13den dezer, is aan den heer J. C. baron *Van der Stoep van Soelen*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een vervol ontslag verleend als minister van buitenlandsche zaken, en is dezelve benoemd tot minister van Staat; — terwijl, bij een ander besluit van die dagteekening, aan den minister van Staat, H. baron *van Zuylen van Nijvelt*, belast met de generale directie voor de zaken der hervormde en andere eerediensten, *ad interim*, mede de directie van het departement van buitenlandsche zaken is opgedragen.

GRAVENHAGE, 15 September. In de zitting van de Tweede-Kamer van heden, heeft Z. Exc. de minister van financiën verklaard, dat de regering, ontwarende den vrij algemeen wensch der Kamer, om het *visa* der Rekenkamer op alle betalingen des Rijks in de voordragt van wet op te nemen, besloten heeft, aan dien wensch te voldoen, ofschoon Z. Exc. verneemt, dat het ontwerp genezame waarborgen bevatte, gelijk hij dit later, bij de verdediging der concept-wet, zou trachten aantoonen. Hienvolgens heeft Z. Exc. eene wijziging voorgesteld van art. 26, waardoor dit arr. luiden zal als volgt:

„Met voorkennis van de Algemeene Rekenkamer zullen er credit-openingen en voorbetalingen kunnen plaats vinden, behoudens nadere verevening der betrokkene schuld-vorderingen; zullende alzoo geene Rijks uitgaven als wet-gegaan beschouwd worden, dan na verevening bij de Algemeene Rekenkamer. — Behalve deze, steeds aan latere verevening onderworpen blijvende voorbetalingen, zullen geene betalingen, van welken aard ook, uit 's Rijks schatkist mogen geschieden, dan op het *visa* van de Algemeene Rekenkamer.“

Na deze mededeeling is besloten het aldus gewijzigde artikel in de afdeelingen te onderzoeken, en is dienvolgens de vergadering tot 12 ure gescheiden. — De heer v. Dam achtte zoodanig onderzoek in de afdeelingen niet noodzakelijk.

De zitting hervat zijnde, heeft Z. Exc. de minister voor de marine en kolonien het ontwerp verdedigd, voor zoo verre hetzelfde niets nopens de O. I. remises, en dertelver onderwerping aan de contróle der Rekenkamer bevatte. Breedvoerig trachtte Z. Exc. te betoogen, dat zoodanige onderwerping van de O. I. geldmiddelen aan de bemoeijingen der Rekenkamer onnoodig en ongrondwettig zou wezen; dat de Grondwet, den werkring der Rekenkamer vaststellende, bepaalt, dat dezelve alleen zal loopen over 's Rijks geldmiddelen, en niet die der kolonien zal bevatten; dat art. 59 der Grondwet, vaststellende, dat het opperbestuur over de volkplantingen van den Staat aan den Koning behoort, geene andere beteekenis kan hebben, dan dat de Koning het bestuur over al hetgeen de indische bezittingen betreft, voert, zonder medewerking der Staten-generaal; dat, evenzeer als de Koning de wetten voor O. I. maakt, ook de koloniale geldmiddelen buiten het beheer der Rekenkamer moeten verblijven; dat evenzeer ook andere takken van beheer bij de Grondwet bijzonder aan den Koning zijn opgedragen; dat uit art. 200 der Grondwet duidelijk blijkt, dat zich dat beheer van de Rekenkamer alleen tot de geldmiddelen van het Rijk bepaalt, en zich niet over die nopens de kolonien uitstrekt; dat de kolonien ook niet onder het gebied des Rijks, in art. 1 der Grondwet, begrepen zijn; dat op 's Rijks begroeting, ten aanzien der O. I. geldmiddelen, niets anders behoort voortte komen, dan het bij de wet aangewezen en vastgestelde batig saldo; dat wel is waar de verkoop der O. I. producten hier te lande plaats heeft, maar dit eene toevallige omstandigheid is, en die verkoop in allen gevalle plaats vindt op last en voor rekening van de O. I. administratie, enz.

Z. Exc. betoogde verder, dat de contróle der Rekenkamer ten aanzien der geldmiddelen van de Oost niet noodig is, maar bovendien ook tot het beoogde doel, dat er over die geldmiddelen op geene onregelmatige of onwettige wijze beschikt worde, of dat daarmede niet op eene verkwistende wijze gehandeld worde, niet zou kunnen leiden. In de door de regering aan de Kamers overgelegde stukken en bescheiden, in de openbaarheid der O. I. geldmiddelen voor elk lid der Kamer, in de behandeling der wet nopens het batig slot, zijn, naar de minister meent, even zoo vele gronden gelegen, om met gerustheid te mogen aannemen, dat er geene verkeerde aanwending der gelden meer kan plaats hebben, en dat de hulpbronnen slechts voor het Moederland en de O. I. zullen verstreken. Alle misbruik is voor het vervolg onmogelijk.

De minister ging verder kortelij na, wat jaarlijks uit het zuiver rendement der O. I. geldmiddelen moet worden voldaan, en leidde daaruit het bewijs af, dat er geene groote ruimte voor het piegen van ongrondwettige daden, of het kwistig gebruik van de O. I. geldmiddelen meer bestaat. Bovendien worden de rekeningen door een verantwoordelijke minister gewaarmerkt. Z. Exc. verneemde ook, dat er geene meerdere contróle gevorderd wordt, dan er bestaat, en dat reeds nu alles met de meeste zorgvuldigheid en nauwkeurigheid behandeld wordt. Alle andere formaliteiten zouden de administratie belemmeren en onmogelijk maken. Z. Exc. verklaarde, dat de verantwoordiging der Ned. Handelsmaatschappij met de grootste uitvoerigheid en nauwkeurigheid plaats heeft, en hij deswege aan die Maatschappij openlijk hulde bewijzen moet.

Hij vertrouwde verder, dat de omstandigheden, waaronder de vorige misbruiken hebben plaats gehad, niet meer bestaan; dat sedert dien tijd bepaald geworden is, dat over het saldo uitsluitend ten behoeve van het Moederland bij de wet moet worden beschikt; en dat thans het gebruiken der gelden voor een ander einde, dan ten behoeve der kolonien, of voor het Moederland, en in het laatste geval ten

gevolge eener wet, eene afwijking zou zijn van de Grondwet. Hij vertrouwde verder, dat het rekenplichtig maken der Handelsmaatschappij onuitvoerlijk en in eene hooge mate onredelijk zou wezen.

Voorts beweerde hij, dat de eerste stap, om het beginsel, dat de Koning het opperbestuur heeft over al hetgeen de O. I. betreft, te verzwakken, ook de eerste stap zou wezen, om die rijke bron voor het Moederland te doen opdroogen. Eene contróle der geldmiddelen van de Oost door de Rekenkamer zou aan het doel, dat men zich daarbij voorstelt, niet beantwoorden. Hij geloofde, dat het ontwerp alles bevat, wat door het algemeen belang gevorderd wordt. Verder te gaan, zou slechts verwarring te weeg brengen. Elke verandering ten dezen zou hij als eene roekeloze onvoorzigtigheid beschouwen.

Z. Exc. de minister van financiën heeft het ontwerp breedvoerig toegelicht en verdedigd. Hij verklaarde, dat het de ernstige wensch der regering is, aan de Kamer al die waarborgen te geven, die strekken kunnen, om het beheer van 's Lands financiën met zuinigheid, eerlijkheid en goede trouw te voeren; maar dat hij de innige overtuiging heeft, dat het onderhavige ontwerp die waarborgen in eene ruime mate bevat. Z. Exc. toonde aan, dat hij de voordragt allengs al meer en meer versterkt heeft, en dat alle misbruik van dien aard, als er vroeger heeft plaats gehad, daardoor onmogelijk is gemaakt.

De verschillende artikelen der voordragt nagaande, deed de minister de verbeteringen uitkomen, die deze Instructie, in vergelijking met de wet van 1820, hebben zal. Vervolgens ging hij na, in welke opzichten het ontwerp, naar men gemeend heeft, kon worden verbeterd of aangevuld, en deed hij het minder raadzame of ondoeltreffende der daartoe strekkende voorstellen zien. Het verlangen naar de daargestelling eener rekenwet achtte Z. Exc. ongrondwettig. De bepalingen der Grondwet op het stuk der Rekenkamer behooren strikt opgevoigd te worden, en dit heeft werkelijk plaats gehad. Hij ontwikkelde het noodzakelijke, dat de administratie aan geene te veelvuldige belemmeringen worde onderworpen, waardoor hare werking onmogelijk zou zijn.

Na vele algemeene beschouwingen te hebben behandeld, ging Z. Exc. over tot de beantwoording van eenige bijzondere bedenkingen, die gemaakt zijn. — Wat aangaat de benoeming van den secretaris door den Koning, of voorstel der Rekenkamer, hiertoe had de regering niet kunnen besluiten, omdat dit eene afwijking zou zijn van den grondwettigen regel, dat alle ambtenaren, waaromtrent niet anders bij de Grondwet is voorzien, door den Koning worden aangesteld. De minister betoogde verder, dat de contróle op de ontvangsten en uitgaven, volgens dit ontwerp, zoo gestreng en nauwkeurig, als slechts verlangd kan worden, zal worden daargesteld.

Wat aangaat het nog heden in de voordragt gebragte *visa* der Rekenkamer, achtte hij het van belang te verklaren, dat de Rekenkamer dat *visa* altijd zal moeten verleenen, en het slechts een waarborg te meer is, dat elke uitgave, die er gedaan wordt, naderhand gecontroleerd en verevend wordt, en dat geene enkele uitgave aan het oog der Rekenkamer ontsnappen kan. Later zal men, wat het Rijks-kassierschap betreft, op dezelve terugkomen.

Ten slotte zeide de minister, dat hij de innige overtuiging had, dat het ontwerp aan de bestaande behoefte voldoet; dat de ondervinding zal bewijzen, dat het voldoende waarborgen aanbiedt, en dat de regering in de aanneming van het ontwerp een blijk van vertrouwen zal zien, waarvan door haar geen misbruik zal worden gemaakt.

Het ontwerp in omvraag gebragt zijnde, is hetzelfde met 30 tegen 25 stemmen aangenomen.

Voer hebben gestemd de heeren: v. Tuylly, Heeze, Dijkmeester, Schimmelpenninck, v. d. Velden, Enschedé, v. d. Gronden, v. Rappard, v. d. Mortel, Clifford, v. Hoorn v. Burg, Corver-Hooff, v. Nes, Cornelia, Wijnandts, de Jonge, Hoof, Hinlopen, Star-Busman, Snouck Hurgronje, Repelaer, Drujvesteyn, v. Bleiswijk, Michiels, v. Verdijnen, Gockinga, & Eschery, Kehrens, Beelaerts, v. Hemoit, de la Court en Backer.

Tegen hebben gestemd de heeren: v. Rechteren, Bruma, Binkes, Bruce, v. Heloma, Luyben, v. Akerlaken, Golstein, Modderman, Romme, Gouverneur, v. Panhuijs, Nagell, de Man, v. Heeckeren, Kniphorst, v. Dam, Tromp, de Backer, Luzac, Vermey-Mejan, Gevers, v. Meewen, Warin en Rengers.

De Kamer is gescheiden tot morgen ochtend, als wanneer zal beraadslaagd worden over de voordragt nopens den vervroegden overgang van uitgestelde in werkelijke schuld, en daarna over het ontwerp tot aankoop en aflossing van schuld over 1841.

— Hier wordt verhaald, dat het ontslag van den minister *Van der Stoep van Soelen* in verband zou staan met gerezene moeijelikheden, ter zake van het sluiten eener overeenkomst, ten einde het groothertogdom Luxemburg in het deitsche tol-verbond optemmen; welk verdrag, wegens de daartegen in het groothertogdom gerezene bedenkingen, zijn beslag niet zou hebben erlangd.

HAARLEM, 14 September. De Staten van Noord-Holland hebben, ter vervulling van de bestaande vacature, tot lid der Tweede-kamer van de Staten-generaal benoemd den heer *Pieter Huidekoper*, lid van de Staten van Noord-Holland, en van den stedelijken Raad van Amsterdam.

AMSTERDAM, 15 September. Gisteren bleven de prijzen der fondsen, hier ter beurze, zonder verandering van eenig belang.

Ook heden bleven de prijzen, bij geringen handel, nagenoeg op de vorige hoogte. De 2½ pc. 51½; 5 pc. 101; O. I. 97½; kansb. f 254, Syndic. 91½ en 75½. Handel. 155½ a 1 geb. — Spanje iets williger, 18½.

— Volgens berichten uit Londen van eergisteren, sprak men daar van eene aanstaande voordragt van het bewind tot het doen eener geldleening van 5 millioenen p. st. — In den prijs der tarwe was in de laatste dagen geene verandering gekomen. — De 3 pc. gecons. resc. waren 90½ a 1.

AMSTERDAM, 14 September. Den 13den dezer zijn in Texel binnengekomen Z. M. oorlogs-fregat DE REPÉE, kapt. Diemer van Batavia, Finch van Londen, Haxel van Brahestd, Tap en Gestien, beide van Petersburg, Beckman en Remmersen, beide van Coonstad, Niemann en Munck, beide van Riga, Braam van Dantzig, Gijssing, C. Christophersen, Fegth, Keun, A. Marchussen en Andersen, alle 6 van Drammen, en uitgezeld Faber en Hartzwinkel, beide naar Londen en Naatje naar Petersburg; de wind z. o. ten o.

Den 12den dezer is in het Vliec niets gepasseerd. Te Bordeaux is aangekomen Gnodde; te Nantes Abrahams, beide van Amsterdam. Te Rouen Mityer; te Hartlepool W. Forster, beide van Rotterdam. Te Sunderland Atkinson; te Archangel Groen, beide van Amsterdam, Schip van Vlaarding en Bakker van Groningen.

AMSTERDAM, 14 September. Voor 9 dezer is Deal gepasseerd het schip de *Vrouw Bernadina*, kapt. Rasker, van Jutland naar Guernsey. Te Zwolle is aangekomen de Boer van Hull. Te Harlingen Ebes van Amsterdam, van Lathen en Jansen, beide van Norden naar Amsterdam. Te Zoltkamp Boomgaard van Liverpool en Plukker van Drammen. Te Delfzijl Sap van Petersburg en Kemper van Norden, beide naar Amsterdam, Haverbult en Vos, beide van Drammen, Meiners van Bremen, Weber van Dorumerzijl, Freeman van Balthou, Vos van Halle, Barghorn en Hoekstra, beide van Emden. Te Termonterzijl Doyen en Balszen, beide van Nordemey. Te Vlissingen Meerns van New Orleans, Luly van Napels, Honey en Ockett, beide van Liverpool, Gellin, T. Whitcombe (st.), beide van Londen. Quessel van Havre, Reiners van Hull, Andreis van Archangel, Meijer van Petersburg, Lucht van Nerva, Larsson van Windau, Betren van Bergen, Schale van Norden, Coppins van Rotterdam, alle 15 naar Antwerpen, Lacroix van Rochefort, Seeuwen van Rotterdam, beide naar Gend. Te St. Helena Martin van Batavia naar Cowes.

AMSTERDAM, 15 September. Den 14den dezer zijn in Texel binnengekomen Post van Civita Vecchia, van der Sluis van Londen, J. Atkinson van Sunderland, Mathlin van Uleaberg, Woll van Frederikshaven, Das van Petersburg, Braue, Maas en Zepfen, alle 3 van Riga, N. Andreis van Pillau, Schwerdtfeger van Stolpenunde, H. Andreis van Rostok, Freerichs, Lund en Klock, alle 3 van Drammen, en uitgezeld Nieuwland naar Londen en Dickenson naar Sunderland; de wind z. o. ten o.

Den 13den dezer zijn in Terschelling binnengekomen Dekker van Riga, Dood en Oost, beide van Dantzig, Hittman en Wolman, beide van Hettin, Gruppelaar van Kangeroo, Pavels van Daback, en uitgezeld Steeter naar Dantzig, Vos naar Stettin, Scherabek naar Stavanger,

Sorensen naar Holmsraad, Harding naar Oudsoen, de Jonge en Rottegers, beide naar Drammen, Lindeboom en Zeilings, beide op avontuur. Den 11den dito binnen Rydberg van Helsingfors, Steffens van Riga, Hansen van Koningsbergen, en uitgezeld Marcussen naar Kopenhagen. Den 12den dito binnen Astrom van Helsingfors, Segere van Riga, Ellring en Krohn, beide van Koningsbergen, Goossens van Dantzig, Stuik van Anclam, Douwes van Stettin, Visser van Drammen, Arvidsson van Gothenburg en Thogesen van Riesenhaven, en uitgezeld Williams naar Sunderland, Hall en Boll, beide naar Newcastle, Sextro en Buss, beide naar Riga, Eilers naar Koningsbergen en de Vries naar Stettin.

Den 26den Juli is op 3° n. b. en 24° w. l. gepraaid het schip *Isis*, kapt. Abbeha, van Dordrecht naar Batavia. Te Helvoet zijn binnengekomen J. Ansdell van Hull, Shepherd van Sunderland, Fox van Seatonsluice, Brouwer van Newcastle, Thurnbull van Leith, Glendenning van Riga, Buze van Anclam en Moller van Rostok. Te Brielle Dunlop van Londen, Bakker van Stettin en Meijer van Bergen. Te St. Helena de schepen *Neptunus*, kapt. Warnsink C., en *Eliza*, kapt. Oosterlo, beide van Batavia naar Amsterdam. Te Lisbon Kwakkelstein van Vlaarding. Te Leverpool Dommering van Groningen, en Schut; te Gravesend Down en Scotland; te Hull Brillon; te Sunderland Ayre; te Northshields Brown, alle 6 van Rotterdam, M'Lean van Amsterdam en Lund van Dordrecht.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.							
14 Sept.		15 Sept.		14 Sept.		15 Sept.	
Werk. sch.	geb.	Werk. sch.	geb.	Polen 1835.	geb.	Polen 1835.	geb.
ditto 5 pc.	51½	51½	51½	142½	142½	142½	142½
Rest. uitg.	101½	101½	101	negot. 12/m.	101	negot. 12/m.	101
Kansbiljet.	25½	25	25½	Denemarken.	18½	Denemarken.	18½
Amortisatie-syndicaat 4½	91½	91½	91½	Spanje 5 pc.	18½	Spanje 5 pc.	18½
ditto 3½ pc.	75½	75½	75½	Passive.	18½	Passive.	18½
Dom. Loor.	99½	99½	99½	Deffered.	100½	Deffered.	100½
Handelmaatschappij.	156	155½	156½	Uitg. sch.	102½	Uitg. sch.	102½
1835/37.	156	155½	156½	Weenb. 5 pc.	102½	Weenb. 5 pc.	102½
O. I. negot.	97½	97½	97½	Dito 4 pc.	92	Dito 4 pc.	92
H. Spoorw.	79½	79½	80½	Metal. 5 pc.	106½	Metal. 5 pc.	106½
Rotterd. dito.	79½	79½	80½	Dito 2½ pc.	106½	Dito 2½ pc.	106½
Arnhem dito.	79½	79½	80½	Bank Actien.	106½	Bank Actien.	106½
Haarlemmeer 5 pc.	105½	105½	105½	Loten 1834.	106½	Loten 1834.	106½
Frankr. 3 pc.	105½	105½	105½	Napels cert.	106½	Napels cert.	106½
Rusl. Hops.	105½	105½	105½	Dito Parijs.	106½	Dito Parijs.	106½
Dito 1828.	105½	105½	105½	Dito Londen.	106½	Dito Londen.	106½
en 1829.	105½	105½	105½	Engels. cons.	106½	Engels. cons.	106½
Dito 1831.	98½	98½	98½	Grieken.	106½	Grieken.	106½
Dito 1840.	86½	86½	86½	Brazilië.	71½	Brazilië.	71½
Inschr.	68½	68½	68½	Peranen.	8½	Peranen.	8½
Certific.	69½	69½	69½	Columbia.	14½	Columbia.	14½
Hamburg.	69½	69½	69½	Mexico.	14½	Mexico.	14½
Londen.	69½	69½	69½	Louisiana.	14½	Louisiana.	14½
Polen 1829.	69½	69½	69½	United Bank bij Hops.	30½	United Bank bij Hops.	30½
				Dito Rotterd.	30½	Dito Rotterd.	30½
				Portug. 3 pc.	30½	Portug. 3 pc.	30½

De prijzen zonder variatie, als gisteren. Handel. 105½. Raap-olie. 126 b. Poels. f 376, f 340; 12½ p. Zeecous. f 325; 131 j. Rhijn. f 330. Rogge (in een doen) 122 Noord-Brab. f 200; 123 Mecklenb. f 200. Gars (prijs). 112 Nassaud. f 160. Haver (zonder handel). Boekweit (in een doen) 120 Noord-Brab. f 228; 108 Deens. f 160; 112 Gron. zand f 190. Koolzaad (prijs). Vriess. f 408, f 414; Elve f 408.

Wissel-Coers te Amsterdam, 15 September 1841.

Madrid.	3/m.	f 101 25	a	Bordeaux.	4/100	f 56 75	a
Bilbao.	—	101 25	a	Londen.	2/m.	11 97½	a
Cadix.	—	101 25	a	—	—	12 07½	a
Sivilien.	—	100 25	a	Hamburg.	—	35 75	a
Lisbon.	—	42 25	a	—	—	50 25	a
Porto.	—	42 25	a	Weenen.	6/w.	37 25	a
Napels.	2/m.	80	a	Augsburg.	—	26 50	a
Livorno.	—	40 25	a	Frankfort.	—	36 50	a
Genua.	—	47	a	Petersburg.	2/m.	191 50	a
Parijs.	—	57 75	a	Rotterdam.	—	25	a
—	2/m.	56 75	a				

Prijzen der Granen te Amsterdam, 15 September 1841.

Tarwe (niet weinig handel) 126 b. Poels. f 376, f 340; 12½ p. Zeecous. f 325; 131 j. Rhijn. f 330. Rogge (in een doen) 122 Noord-Brab. f 200; 123 Mecklenb. f 200. Gars (prijs). 112 Nassaud. f 160. Haver (zonder handel). Boekweit (in een doen) 120 Noord-Brab. f 228; 108 Deens. f 160; 112 Gron. zand f 190. Koolzaad (prijs). Vriess. f 408, f 414; Elve f 408.

Prijzen der Olie te Amsterdam, 15 September 1841.

Raap-olie prijs houdend, ord. cond. f 50, vliegend f 48½ a f 49½, volgh. f 48½, op levering wel zoo aangenam; p° Sept. f 48½; p° Nov. f 48 a f 48½; p° Dec. f 48 a f 48½; p° Mei 1842, f 44½. Lijn-olie ord. cond. f 35, vliegend f 34 a f 34½. Hemp-olie ord. cond. f 48. Raap-koeked f 75 a f 83. Lijn-koeken f 8½ a f 11½.

MAATSCHAPPIJ.

TOT BEVORDERING DER TOONKUNST.

Door de Twaaftste Algemeene Vergadering der Maatschappij, gehouden te Amsterdam, den 31sten Augustus 1841, omtrent de bij haar ingekomene Compositien der navolgende besloten zijnde, wordt aan de belanghebbenden bij deze kennis gegeven:

1. Dat op de vroeger uitgeschrevene Prijsvraag: „Een stel van 12 vierstemmige Koralen, enz.“ waren ingezonden vier Antwoorden, geteekend met de Motto's: N°. 1. *Gezonde Toonen*; N°. 2. *Dein wissen theist du mit vorgezognen Geistern*, u. s. w.; N°. 3. *Des Heeren Lof*, en N°. 4. *Halsbuhah*.

2. Dat, onverminderd de onderscheidene verdiensten dezer Antwoorden, aan geen derzelve, door de vereichte meerderheid der beoordeelaars, de uitgehoorde premie is toegewezen; weshalve de vraag onbekend gebleven en besloten is, dezelve niet weder niteschrijven.

3. Dat aan de vroeger in beraad gehouden *Ouverture*, geteekend met het Motto: „Ik heb het slechts beproefd, zijnde N°. 11 van de lijst des vorigen jaars, is toegewezen: *Eene loflijke melding, mitsgaders eene premie van f 50*.

Voorts: dat ten aanzien der dit jaar ingezondene Compositien de besluiten zijn genomen, achter elke derzelve gesteld, en als zoodanig: N°. 1. *Sechs Lieder ohne Worter*; Motto: „Euphonia“; *Loflijke melding en premie van f 25, mitsgaders*, ingeval de Componist, op vigen naam en voor eigene rekening, deze compositie uitgeeft, *eene sam van f 50, als tegemoekoming in de onkosten der uitgave*.

N°. 2. *Grosses Praeludium und Fuge*, u. s. w.; Motto: *Euphonia“*; *Loflijke melding en premie van f 25*.

N°. 3. *Ouverture*; Motto: „Wie durft het snarenspeel verachten“; *Gehouden buiten aanmerking*.

N°. 4. *Thema met variatiën voor Piano-Forte*; Motto: „Ook de jeugd beproefd het grootsche der Kunst“; *Loflijke melding*.

N°. 5. *Vierstemmige zangstuk*, getit.: *Bede*; Motto: „Vader Du führe mich“; *Loflijke melding en premie van f 25*.

N°. 6. *Zangstuk*; het *Visschersmeisje*; *Partituur*; Motto: „Aber die Seele spricht nur Polyhymnia aus“; *Loflijke melding en premie van f 100*.

N°. 7. *Ouverture*; Motto: „Wie die Bienen Blumensäfte, u. s. w.“ *Gehouden in beraad tot de volgende Algemeene Vergadering, als zijnde het stuk nog in beoordeeling*.

De ingezondene stukken zijn, als naar gewoonte, tegen franco aanvraag, en opgave der eerste en laatste maten, benevens het Motto, terugtebekomen bij den Algemeenen Secretaris der Maatschappij, den Heer A. C. G. VERMELDEN, te Rotterdam, door wien almede, aan de desverlangende Componisten, kosteloos wordt afgegeven een naamloos afschrift van de beoordeelingen hunner werken.

Voor het overige zij ter dezer gelegenheid op nieuws herinnerd: 1°. Dat de Compositien, welke, na verloop van vijf jaren na het daarop gevallen besluit, niet zijn terug gevraagd, met de daartoe behoorende Naambriefjes, in de Algemeene Vergadering worden vernietigd, gelijk laatstelijk is geschied met de niet terug gevraagde stukken van het jaar 1836.

2°. Dat zij, die wederom wenschen mogten hunne werken ter beoordeeling bij de Maatschappij in te zenden, daarbij gelieven indachtig te zijn, dat de inzending moet geschieden, naamloos, vrachtfrij, en (met uitzondering der later te vermelden prijs-antwoorden) voor ultimo December 1841, voorhands aan het adres van den Ondergeteekende; terwijl de meerstemmige compositien in partitie geschreven en alle voorzitten moeten zijn van een Motto en verzegeld Naambriefje. Eindelijk: 3°. Dat de Componisten zorg dragen van hunne werken behoorlijk kopij te houden, aangezien de Maatschappij zich niet verantwoordelijk stelt, indien de ingezondene stukken, tijdens dertelver beoordeeling buiten 's lands, roevalligerwijze mogten verloren gaan.

111. Als nieuwe Prijsvraag, om te beantwoorden vóór ultimo Maart 1842, zijn wijders, onder uifdoving der

Commissaris **THESAURIER** dezer Straatweg te Baarn, zullende eindelijk ook op gezegde Zaterdag den 16den de dan te bepalen Aandeelen dezer laatstgezegde Negocatie worden uitgeloot.

* De Heeren **HOPE & Co., KETWICH & VOOMB** BERGH en Wed. **W. BORSKI**, te Amsterdam, adverteeren, dat in overeenstemming met hunne voorloopige Kennisgeving van den 9den, op den 13den September, ten overstaan van de Notarissen **COMMELIN & WEIJLAND**, ter aflossing zijn **UITGELOOT**, de navolgende 443 Stuks, der onder hunne Administratie uitgegevene **CERTIFICATEN** van 5 pCts. *Russische Inscriptions*, 4de Serie, betaalbaar in Zilveren Roebels, te weten:

Amsterdam, 13 September 1841.

* De Heeren **HOPE & Co., KETWICH & VOOMB** BERGH en Wed. **W. BORSKI**, te Amsterdam, adverteeren, dat in overeenstemming met hunne voorloopige Kennisgeving van den 9den, op den 13den September, ten overstaan van de Notarissen **COMMELIN & WEIJLAND**, ter aflossing zijn **UITGELOOT**, de navolgende 443 Stuks, der onder hunne Administratie uitgegevene **CERTIFICATEN** van 5 pCts. *Russische Inscriptions*, 4de Serie, betaalbaar in Zilveren Roebels, te weten:

No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.
27421	9290	1791	15200	803	27253	23368	2340	6215	
15146	9329	13943	26033	20877	20075	20615	12156	26924	
23992	1380	13005	22904	21641	28905	17015	15601	24033	
14340	14731	2743	27597	9872	4233	22052	23480	5973	
19727	14570	28880	20417	12743	8881	8880	1175	466	
4119	13826	5737	15762	860	4569	4801	2372	3238	
15741	14223	4777	5507	16275	10017	13342	3332	13831	
11850	24874	17467	2470	25586	11895	1018	27121	21810	
17768	24479	28539	11122	22120	22238	9993	13600	1441	
20413	12569	16310	3624	19138	12760	13351	12315	14101	
12052	3456	9865	6794	9539	19684	24999	13371	23114	
15449	8714	10904	27342	451	22119	2655	3302	13541	
2100	20891	15313	12968	15286	24105	12489	22534	17174	
401	4075	15405	14503	21958	4004	19800	22981	10928	
14375	18132	5160	11561	13649	10866	28688	10599	7288	
2311	16371	20311	8827	17248	5953	21773	14377	23052	
4855	17729	9955	2900	23943	3913	22548	23535	27066	
6959	2172	15771	22651	25178	228	7244	5012	21340	
18644	17590	25696	22078	6736	8636	27345	2034	28032	
25806	4462	27764	14852	154	8295	22875	24308	13162	
10337	27123	24746	11006	22236	11869	28923	24290	26515	
9287	5153	4568	3606	5024	19796	27357	26495	8322	
13692	3425	25252	18728	4291	17571	11187	1194	25824	
19477	13753	14060	11943	9419	2234	5880	17769	17286	
3426	18902	27001	8419	5299	12470	11982	20159	16834	
19482	3626	26251	15925	16027	939	3334	6749	18779	
5248	19395	16003	1570	22703	12401	3693	16994	13828	
25702	23041	5401	24929	12025	24332	19712	11008	433	
3530	17988	20652	6391	7579	20918	8544	7335	5438	
19047	26007	11169	6316	1694	7441	25433	11056	8621	
8686	24253	4141	26583	20343	6338	13783	5635	16330	
21515	8684	3268	19671	22385	26683	723	21894	11813	
27480	765	2142	11659	28045	27200	3512	12228	9458	
11472	26944	7044	5110	231	658	7934	7692	9500	
3095	20684	5460	6956	14532	19171	9004	9986	10474	
20660	15455	20941	26462	24254	3146	7472	26846	26040	
25322	24879	4666	22864	1940	930	11699	24805	18306	
6924	9659	2425	11265	16298	4741	5437	22792	9410	
17724	6747	22591	5276	628	23569	4540	28894	26885	
11199	5238	19506	15518	20323	26580	28725	22785	21728	
5799	25175	7286	26628	25408	14980	6308	7762	12472	
3453	27924	3249	22819	14944	12873	3990	17380	11010	
22682	19450	16249	11738	1928	20501	19895	12920	5520	
3961	17047	19313	13350	12410	18075	4565	20489		
20263	7295	5670	13028	18111	3319	17531	15112		
17526	1070	28043	28581	24516	17896	402	20048		
10254	29002	25370	18693	11805	27213	16902	20895		
4536	6426	15866	8448	20269	22253	18264	4865		
16261	2889	23899	7283	18441	11714	20605	6763		
13253	23128	13229	2478	24485	9133	11304	25699		

En worden de Houders dezer Certificaten uitgenoodigd, om dezelve, voorzien van alle de nog niet vervallene Coupons (die van 1/13 November eerstkomende, welke ter zijner tijd op de gewone wijze zal worden betaald, echter uitgezonderd) met het Bewijs ter bekoming van **NIEUWE COUPONS**, gedurende de maand October, ten Kantore dezer Administratie, alwaar daartoe des Maandags, Dingsdags en Donderdags, van 10 tot 2 ure, zal worden geveerd, te doen inwisselen tegen **REVERSALEN**, en alzoo de Administratie in staat te stellen, om de voor de ingetrokene Certificaten te ligitte *Uitgelote Originele Bewijzen van Inschrijving*, tijdig naar *St. Petersburg*, ter inkassering van het Kapitaal, te kunnen opzenden; Zullende het zuiver beloop daarvoor uit *St. Petersburg* overgemaakte Remissen, na ontvangst, aan de Houders der voormelde Reversalen, en tegens intrekking derzelven worden Uitbetaald, op denzelfden voet en wijze als bij de gewone Halfjarige Interest betaling plaats heeft, en waarvan nadere aankondiging zal worden gedaan.

Zullende de Houders der Uitgelote Certificaten, die gemelde tijdige inlevering mogten verzuimd, zich zelven te wijten hebben, dat het beloop der aflossing van Kapitaal, ten gevolge der verordening van de *Russische Keizerlijke Commissie van Amortisatie*, eerst later aan hun zullen kunnen worden Uitbetaald, en wel met gemis van Rente, die met 1/13 November eerstkomende op de uitgetrokene Nummers geheel ophouden.

Blijvende echter aan elken Houders der Uitgelote Certificaten het vermogen, om gebruik te maken van de bepalingen, vervat in Art. 10 van het Bericht van Oprigting dezer Administratie, waartoe mede op gemelde Dagen zal worden geveerd.

* De Heeren **HOPE & CIE.**, te Amsterdam, adverteeren, op autorisatie van de *K. K. Algemeene Hofkamer te Weenen*, dat alle Houders der **TALONS van Oostenr. Metallique Obligatiën**, rentende 5, 2½ en 1 pCt., gedateerd 10. November en 10. December 1816, 10. Januarij 1817 en 10. Januarij 1829, die mogten verlangen de **NIEUWE COUPONS** daarop, hier ter stede geheel *Kosteloos* te erlangen, dezelve te hunnen Kantore zullen kunnen bekomen. Wordende de Houders van Talons der voormelde Obligatiën, waarvan de laatste Coupons vervallen op den 15ten November en 15ten December dezes Jaars en den 15ten Januarij 1842, uitgenoodigd, deze Talons ten Kantore van **HOPE & CIE.**, voormeld te vertoonen, op Donderdag en Vrijdag van iedere Week, van 10 tot 1 ure, te beginnen met Donderdag den 16ten dezer maand, ten einde daarop te stellen eene Aanteekening, dat die Talons geregigd zijn tot het uitsluiten alhier verkrijgen van **NIEUWE BIANDE COUPONS**, voorzien van een **TALON**; zullende alle Partijën, die te hunne Kantore worden vertoond, moeten zijn voorzien van afzonderlijke specifieke en naar volgorde gerangschikte gedrukte Lijsten der Nummers, Sommen, Datums, enz., welke Lijsten te bekomen zijn bij den Kantoor-Boekverker. **I. ELLERMAN**, hoek Beurs- en Kromleboogstege.

Zoodra de Nieuwe Coupons uit Weenen zullen zijn ontvangen, zullen de Heeren **HOPE & CIE.**, de Houders der reeds eenmaal bij hen vertoonde Talons nader oproeven, ter verkrijging dier Coupons, voorzien van een Talon.

OPVOEDING.
Aan vier onderlooze of vaderlooze Jonge Heeren, de Geformeerde Godsdienst beijdende, zal eene regt christelijke beschaafde opvoeding gegeven worden, waarvoor de Ondergeteekende op zeer aannemelijke voorwaarden zal zorgen, aan wien men zich met *gefrankeerde* Brieven kan adresseren, terwijl hij verkiest te beginnen met Kinderen die niet jonger zijn dan zeven, en niet ouder dan negen jaren.

A. A. WIERTS van COEHOORN, Predikant te Eijsden aan de Maas, boven Maastricht, (Hertogdom Limburg.)

* Op zeer aannemelijke voorwaarden, vraagt men tegen November aanstaande in een Apotheek te Utrecht, een

LEERLING of iemand reeds eenigen tijd als zoodanig werkzaam, ten einde zich verder te bekwalmen. Adres Lt. **M. O.**, bij **J. G. ANDRIESEN**, Boekhandelaar te Utrecht. Brieven franco.

* Een **JONGELING** 19 jaren oud, van zeer goede getuigschriften voorzien, van de *R. C. Godsdienst*, die in het vak van *Tabak en Kruidenierij* is opgeleid, van de Kerfbank en het Sorteren niet onkundig en ook met de Winkelnering kundende omgaan, wenschte geplaatst te worden tegen genot van Kost en Inwoning, en een klein Salaris. Brieven franco onder Letter O, aan **J. VAN SLEE**, Boekdrukker te Hoorn.

* Een **Candidaat-Notaris**, voorzien van de voldoende bewijzen van goed gedrag, bekwaamheid enz., zag zich gaarne, tegen November aanstaande, als **EERSTE KLERK**, tegen eenig Salarij, op een Notarieel-Kantoor in de Provincie Zuid-Holland geplaatst. Hierop reflecterende, gelieve men zich met franco Brieven, onder Letter E, te adresseren bij den Boekverkooper **J. M. VAN 'T HAAFF**, te 's Gravenhage.

* Er wordt gevraagd een **KNECHT** tegen primo October, welke het *Kruideniersvak*, *Kerven* en *Sorteren* grondig verstaat. Te bevragen bij **J. GROOT**, Boekhandelaar te Zaandam, onder *Lr. G.* Brieven franco.

* Men verlangt bij een Konfiturier en Banketbakker een **LEERLING**, op zeer aannemelijke voorwaarden met Kost en Inwoning, iemand hierop reflecterende, vervoege zich met franco Brieven onder Letter B, bij den Boekhandelaar **J. GOTELING VINNIS**, te Haarlem.

* Bij fatsoenlijke Burgerlieden van de Protestantische Godsdienst, verlangt men 3 of 5 **COMMENSALEN**, tegen 22 per maand, waarvoor men geniet Inwoning, Kost en Bewasschen. Adres met franco Brieven onder Lett. G, aan den Boekverkooper **F. G. A. J. VAN WERKHOVEN**, te Alphen.

* Drie of vier **KEIJEN-STRAATMAKERS**, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij **N. SWARTE**, Aannemer te Haarlem.

* Eene fatsoenlijke **WEDUWE**, van de Protestantische Godsdienst, en een opgeruimd gestel, zich nog gaarne in eene nuttige werking geplaatst willende zien, wenschte eene gelegenheid te vinden bij eene geachte Familie, ter Inwoning met genot van de Kost, tegen 100's jaars, waartegen zij zich aanbiedt, ter waarneming van het huishoudelijk bekeer, hetzij geheel of gedeeltelijk, of ter opleiding van een of twee Kinderen, of tot gezelschap eener Dame; verstaande ook grondig het Linnen en Wolle Naaijen. Iemand hierop reflecterende addressere zich met franco Brieven, onder Letter R., bij den Kantoor-Boekverkooper **R. C. LEPER**, Beurssteeg No. 117, te Amsterdam.

* Eene **JUFVROUW** van middelbare jaren, Protestantische Godsdienst, van goed zedelijk gedrag en Familie Betrekkingen, de beste bewijzen kundende produceren, zag zich gaarne geplaatst tot waarneming eener kleine Huishouding of tot Gezelschap, terwijl eene honnette behandeling door haar meer op prijs zal gesteld worden, dan groote belooning. Adres franco, Letters J. M., bij den Boekhandelaar **W. J. THIEME**, te Zutphen.

* Men verlangt tegen primo November e. k. in eene *Mode-Affaire* te Utrecht: Een of twee **JONGE JUFVROUWEN**, liefst beneden de 16 jaren oud, om onderwijs te genieten in het maken van Dames Hoeden en Mutsen, werdende daarvoor alsmede voor Kost, Inwoning en Bewasschen slechts een matigen prijs verlangd. Adres met franco Brieven onder Letter B, aan den Boekhandelaar **W. C. J. BOLLAAN**, te Utrecht.

* **IEMAND** van fatsoenlijke Familie, geruimen tijd als Huishoudster of Bonne en thans nog in laatstgemelde betrekking werkzaam zijnde geweest, doch door een sterfgeval in de familie dezelve zullende verlaten, zag zich gaarne tegen 10 November e. k. weder als zoodanig geplaatst, hetzij ter verzorging van jonge Kinderen of bij eene oude ziekelijke Dame, of ook wel om met eene familie buiten 's Lands te gaan, en eindelijk ter assistentie in een Winkel of Magazijn. Informatie zijn te bekomen in de laatste betrekking en over vroegere getuigschriften kan men disponeren franco brieven onder Letter P, bij den Boekhandelaar **A. P. VAN LANGENHUYSEN**, te 's Gravenhage.

* Men vraagt tegen de maand November of wel uiterlijk Februarij aanstaande, in 's Gravenhage, in een niet zeer druk Huisgezin, tegen een goed loon: Eene meer dan gewoon bekwame **KEUKENMEID**, van middelbare jaren, in staat om zoo van haar goed zedelijk gedrag als bekwaamheid, voldoende getuigenissen te geven. Adres met franco Brieven bij den Boekverkooper **A. J. VAN WEELDEN**, op het Spui, te 's Gravenhage.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 4den October 1841, des voormiddags ten elf ure zal te Waddinxveen, in het *Oude Regthuis*, bij de *Wed. Molenaar* in het openbaar worden Aanbesteed: Het Bouwen van **DRIE BOUWMANS-WONINGEN en TOEBEHOOREN**, in den Zuidplaspolder van Schieland, met de levering van al de daartoe gevorderde Bouwstoffen.

Het Bestek waarnaar deze Besteding zal geschieden, zal in tijds ter lezing leggen: Te Waddinxveen in het *Oude Regthuis*; te Zevenhuizen bij de *Wed. van der Wilt*; te Moerkapel in het *Regthuis*; te Moordrecht bij *Ewijk*; te Gouda in het *Herthuis*; te Rotterdam in het *Nederlandsche Koffijhuis*; te Utrecht in den *Nieuwen Bak*; en voorts bij den Notaris **KLEIJ**, te Nieuwerkerk aan den IJssel, ten wiens Kantore nadere inlichtingen zijn te bekomen; zullende de aanwijzing ter plaatse van het te doene werk gegeven worden, 8 en 14 dagen vóór de Besteding, terwijl de Teekeningen van het Werk kunnen worden ingezien bij **REEDIJK**, Bouwman in den Zuidplas-Polder.

* **NAJAARS-BEESTENMARKTEN** te Joure.

Grietman en Assessoren van Haskerland maken hiermede bekend, dat in dit jaar en in volgende jaren, niet alleen op iederen **MAANDAG** in de maand **NOVEMBER**, maar ook in de maand **OCTOBER** te **JOURE** gelegenheid aan de belanghebbenden zal worden gegeven, tot het koopen en verkoopen van *Paarden, Koeijen, Schapen en Varkens*, en dat missen de Kooplieden worden uitgenoodigd, om de **Beestenmarkten**, aanvang nemende op *Maandag den 4den October e. k.*, te willen bezoeken; zullende op ieder Markttag aan den gene van hun, die *boven een getal* van vijf Koeijen of Jongbeesten, het grootst aantal koopt, als premie van Bestuurswege worden uitgereikt **EEN GULDEN WILLEM**.

Joure, den 8ten September 1841.

Grietman en Assessoren van Haskerland,

P. B. J. VEGILIN van CLAERBERGEN.

Ter Ordonnantie van dezelve,

C. L. VAN BEYMA THOE KINGMA.

* De ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Stadgenooten en verdere Begünstigers te berigten, dat zijn **MAGAZIJN van Manufacturen**, op den 17den dezer zal geopend worden, en voortdurend voorzien zijn van alle Artikelen tot dit vak behoorende; terwijl ik mij door eene prompte en nauwe gezette bediening, **UED.** vertrouwen zal trachten te verdienen, zoo viel ik mij met uwe gunst vereerd te zien.

Hoorn.

* De ondergeteekende acht zich verplicht aan zijne geëerde begünstigers kennis te geven, dat de op heden aan zijne *Fabriekgebouw de Nijverheid*, plaats gehad hebbende Brand, hem echter niet verhindert, om aan de hem geëvene of te gevene *Bestellingen*, geredelijk te kunnen voldoen.

S. GEIJSBEEK MOLENAAR.

Haarers woude den 10den September 1841.

* **GEZONDHEIDSPILLEN VAN DOCTOR FRANC.** Deze pillen laxeeren zeer zacht en zijn bijzonder goed tegen de Gal, Slijm en Leveraandoeningen, derzelver werking bevordert zeer de gezondheid door derzelver zuiverend vermogen, zonder de gestellen aan te tassen. Het

Depot is te Rotterdam bij den Heer **F. E. VAN SANTEN KOLFF** Apotheker.

Men kan zich te Parijs rue d'Antin No. 10 franco adresseren, in geval men verlangt te consulteren.

NAAR BATAVIA

Zal in den loop dezer maand September vertrekken het Nederlandsch op Nieuw Gekopert twee deks **BARKSCHIP DE DRIE VRIENDEN** Kapitein **HENDRIK DE WIJN**, van Amsterdam.

Adres voor Passagiers en Goederen bij de Kargadoors **D'ARNAUD & Co.**, Gelderschekade No. 10, of bij den Kapitein aan Boord.

* Naar **BATAVIA**, (via *KAAP DE GOEDE HOOP*)

Zal in de eerste helft van October vertrekken: Het extra snelzeilend gekopert tweedeks **BARKSCHIP MARGARETHA CATHARINA**, gevoerd wordende door Kapitein **JAN HUGO SCHIPPERS**. — Iemand eenige Goederen naar bovengemelde plaatsen te laden hebbende, of van de voor Passagiers bijzonder goed ingerichte Kajuit, voor den overtocht naar de *Kaap de goede Hoop* of *Neêrlands Indiën* wenschen de gebruik te maken, wordt verzocht zich in tijds aante melden bij de Kargadoors **CANNE EN BALWÉ** of **FLO-RIS DER KINDEREN**.

* Tegen November wordt aangeboden, in een Stadje in de Provincie Utrecht, bij fatsoenlijke Lieden zonder Kinderen, van de Protestantische Godsdienst: Twee behangen in een loopende **KAMERS**, met de **KOST** en het gebruik van eenen grooten **TUIN**. Te bevragen aan het Postkantoor te Wijk bij Duurstede, Letters **M. D.** Brieven franco.

LET WEL.

In een aangenaam en gezond gelegen Stadje der Provincie Gelderland, biedt zich tegen 10. November bij farsoenlijke Jonge Lieden van de Protestantische Godsdienst de gelegenheid aan tot **INWONING** voor eene ongehuwde *Dame of Weduwe* met een of twee Kinderen; zijnde twee gemeubileerde of ongemeubileerde Kamers met de Kost, als ook het genot van eenen Tuin, kundende des verkiezende van het huiselijk verkeer genieten. Adres met *gefrankeerde* Brieven onder de Letters **S. K.**, aan **C. VAN REIJNDAM**, in de Kleine Houtstraat, te Haarlem.

* Te **HUUR** in een fatsoenlijk Huis zonder Kinderen een **BENEDEN KAMER**, met Stook en Slaapplaats voorzien, met de Kost en des verkiezende gezellig huislijk verkeer. Adres met franco Brieven onder Letters **S. B.**, bij den Boekhandelaar **J. B. VAN LOGHEM**, te Haarlem.

* Tegen Mei 1842 wordt in **HUUR** of te **KOOP** gevraagd binnen Haarlem: Een modern en solide **HUIS**, op een vrolijken stand, voorzien van zes of zeven Kamers, verdere Offices en een Tuin. Adres met franco Brieven onder Letter **J.**, bij den Boekhandelaar **J. GOTELING VINNIS** aldaar.

* Een voor Stad en Platteland geëxamineerd Heel- en Vroedmeester, verlangt in de Provincie Noord- of Zuid-Holland, de geheele overneming eener **GENEES- , HEEL- en VERLOSKUNDIGE ZAAK**, welke een goed bestaan oplevert; of ook met een bejaard Practicus eene overeenkomst te kunnen treffen. Adres onder Letter **K.**, met *vrachtwrije* Brieven aan **W. STOKHUIJZEN** Boekverkooper te Gorinchem.

* **UIT DE HAND TE KOOP**, in het aangenaamste gedeelte van Gelderland: Een aan den Straatweg gelegen en bijzonder fraai uitzicht hebbend **ZOMER- en WINTER-VERBLIJF**, bestaande het Huis uit zes groote als kleinere Vertrekken, ruime Zolder, Keuken, Provisie-Kelder, Mangelkamer en Bergplaats voor Brandstoffen, enz. enz., benevens eene met smaak aangelegten Tuin, benevens eene groote Moestuin met exquisite Vruchtboomen. Iemand hierop reflecterende, addressere zich met franco Brieven, onder Letter **M.**, bij de Boekverkoopers **MARLOF en ZONN**, op 't Rokin te Amsterdam.

* Door onvoorziene omstandigheden wordt ter overneming aangeboden: Een tot heden nog met succes gedreeven wordende **BOEKHANDEL, BOEKBINDERIJ en LINIEER-FABRIJK**, met de zich daarin bevinden **Winkelkasten**, **Stellingen**, **Boekbinders-Gereedschappen**, **Linieer-Machine** enz. Brieven franco, bij den Boekhandelaar **S. D. SCHOUTEN**, te Oudewater, bij wien van de Pers gekomen is:

J. KRAMERS Jz., *Fransche Lees- en Vertaaloeseninge* voor *eerstbeginnenden*, 2de en laatste Stuk; prijs 1/2-60.

Hiermede is dit goed ingerigte Werkje, dat alles bevat, wat eene eerstbeginnende noodig is, geheel compleet.